

Summary of the Dissertation

Modernity at its very beginning promised a great deal in terms of progress in all areas of human endeavours. The founding fathers of modernity sought a break with the past (i.e. from absolutism, fundamentalism, traditionalism, collectivism, and religiosity) and to set humanity on the rails of progress guided by or based on reason against any transcendent foundation or principles. Modern thinkers reinterpreted culture, history, human nature, human destiny, religion, politics and their relations and ushered in new ideas that constitute the heritage of modernity. Modernity as a project has many bright sides. However, modernity has its dark sides that are the consequences of its ideas. Beginning from the French Revolution to the Second World War, the birth of ideological movements like socialism and communism to the totalitarian regions of the nineteenth and twentieth centuries, the reductionism of naturalism, scientism, rationalism, individualism, subjectivism, and liberalism that characterize contemporary culture to all forms of dehumanization/alienation are consequences of modernity. Liberalism and secularisation emerged to become the mode of modernity's expression. By the eighteenth century, its influence was relatively comprehensive. The traditional separation of religion and politics through secularisation progressively resulted in rejection, elimination of religion in the public sphere (and conferred to private domain) and the separation of truth from politics and religion. Newman came clashing with the heritage of modernity. However, Newman did not merely disavow modernity (secularisation and liberalism). Instead, he adopted a critical attitude in the attempt to reconstruct modernity.

Christianity in particular, the fulfilment of that vision meant the direct intervention of God in history – the incarnation for human salvation. That presupposes the Fall of man (original Sin) and a unique understanding of the human person/nature. Within the province of this belief, Newman locates both the necessity, origin, and purpose of religion and politics. However, for Newman, religion is situated within the internal and subjective experience of conscience. Politics is situated within the boundary of reason. Religion and politics are united in the human subject. Thus, politics should be grounded on the holistic understanding of the human person in relation to God.

In the light of the preceding, the main challenge facing contemporary society and political philosophy is reconstructing the relationship and foundation of religion and politics that is true to the proper understanding of the human person and human destiny. This dissertation defends the thesis that Newman's notion of truth seems to promise and provide a firm foundation for human existence, progress, fulfilment, and the organisation of human activities that appeal to faith and reason and consonant with the proper understanding and

experience of the human person as an integrated being. That such a promise is not a mere sentiment of faith or the illusions of reason, Newman develops an epistemology to justify belief in God, religious belief, the existence of truth, the origin, nature and purpose of religion consonant with the understanding of man as an integrated being.

This dissertation consists of four chapters that reflect the main themes of issues analysed and reconstructed. In the first segment of chapter one, I will attempt to sketch the main aspects of modernity. Then, an attempt to describe the modern world as Newman experienced it, partly reflected in his criticisms of modern ideas. The second segment of this chapter looks at the consequences of modernity. That provides the background to the thoughts of Newman and shows that his ideas were a response to his time. That would be followed by a brief look at the contemporary discourse in religion, politics and truth. This is important to show the relevancy of Newman's thought and the application of Newman's insights to some contemporary issues.

The second chapter explores what sources or causes Newman indicated as responsible for the modern situation. This chapter further looks at Newman's response to the challenges of modernity, beginning with his proposal of a modified epistemology that suggests where he thinks the problem with modernity fundamentally lies. Newman's epistemology forms the foundation of his ideas as part of the response to the challenges of modernity. The epistemological foundation serves as a prism for a better understanding of his ideas and a springboard that Newman uses to extend further his response to other domains of culture affected by modernity. Chapter three explores Newman's notion of faith and reason as independent and complementary sources of knowledge in their own right. His understanding of the relationship between faith and reason flows his epistemology. The conception of faith and reason for Newman has implications. That is reflected in his notion of truth. The fourth chapter of this dissertation is a direct consequence or relevance of his ideas or thoughts. The specific areas covered are religion and politics. The explication of these concepts (i.e., religion and politics) indirectly reveals Newman's idea of the human person, human nature and society as an integrated whole.

Regarding religion, the aim is to synthesize and present Newman's view of the nature and origin of religion and its epistemic value as the basis of its relations to politics and life in general. Therefore, Newman's social and political thoughts are the consequences of his religious underpinnings. That reflects that Newman's understanding of politics flows from his understanding of (divine) truth, human nature, and the commitment it engenders. Therefore, it is vital to have a notion of truth and to establish why the truth matters not only in religion and

politics but generally in life. Hence, when every aspect of our lives has been appropriately integrated into a perfect whole, humans and society should reflect this truth. That might be the most challenging chapter as we continue to search for a better model for the interactions between religion and culture today.

Streszczenie

Nowożytność rozpoczęła się od obietnicy postępu w każdym obszarze ludzkiej aktywności. Ojcowie założyciele nowożytności szukali zerwania z przeszłością, tj. absolutyzmem, fundamentalizmem, tradycjonalizmem, kolektywizmem oraz religią, i wprowadzenia ludzkości na ścieżkę postępu zbudowanego na fundamencie rozumu, a nie na fundamencie transcendentnym lub transcendentnych zasadach. Nowożytni myśliciele zinterpretowali od nowa kulturę, historię, naturę ludzką, przeznaczenie, religię, politykę oraz ich wzajemne relacje. Wprowadził nowe idee, które konstytuują spuściznę nowożytności. Oświecenie podobnie jak romantyzm oraz nowożytność jako projekty noszą w sobie wiele pozytywnych cech. Nowożytność posiada jednak także swoje mroczne strony, które są konsekwencjami jej idei. W okresie pomiędzy rewolucją francuską a II wojną światową widzieliśmy narodziny ruchów ideologicznych, takich jak socjalizm i komunizm, powstały filozofie redukcjonistyczne: naturalizm, scjentyzm, dominował indywidualizm, subiektywizm, liberalizm. Charakteryzują one współczesną kulturę, w której występują wszelkie formy dehumanizacji oraz alienacji. Liberalizm oraz sekularyzacja powstały jako wyraz nowoczesności. Do XVIII wieku jego wpływ był względnie powszechny. Tradycyjne oddzielenie religii i polityki przez sekularyzację stopniowo dała w rezultacie jej odrzucenie ze sfery publicznej i przesunięcie do sfery prywatnej; nastąpiło oddzielenie prawdy od polityki. Newman podjął wyzwanie, jakie stawiała spuścizna nowożytności. Zajął się nie tyle jej krytyką, ile podjął się zadania rekonstrukcji nowożytności.

Chrześcijaństwo stanowi w szczególności wypełnienie tej wizji bezpośredniej interwencji Boga w historię – wcielenie dla ludzkiego zbawienia. Zakłada to upadek człowieka (grzech pierworodny) oraz szczególne rozumienie ludzkiej osoby i jej natury. W obszarze tej prawdy Newman umieszcza konieczność, początek oraz cel religii i polityki. Religia dla niego znajduje się w obszarze wewnętrznego i subiektywnego doświadczenia sumienia. Polityka z kolei znajduje się w granicach rozumu. Religia i polityka są połączone w ludzkim podmiocie. Polityka zatem opiera się na holistycznym rozumieniu osoby ludzkiej w relacji do Boga.

W świetle powyższego głównym wyzwaniem współczesnego społeczeństwa i filozofii polityki jest rekonstrukcja relacji oraz fundamentu religii i polityki, które byłoby prawdziwe dla właściwego rozumienia osoby i jej przeznaczenia. Dysertacja bronii tezy, że Newmana pojęcie prawdy obiecuje i dostarcza pewnego fundamentu dla (rozumienia) ludzkiej egzystencji, postępu, spełnienia oraz organizacji ludzkiego działania, które odwołuje się do wiary i rozumu oraz pozostaje w zgodzie z właściwym rozumieniem i doświadczeniem ludzkiej osoby jako bytu zintegrowanego. Że tak obietnica nie jest tylko jakimś uczuciem lub

iluzją rozumu, Newman rozwija epistemologię, która usprawiedliwia wiarę w Boga, wiarę religijną, istnienie prawdy, początek, naturę i cel religii pozostającej w zgodzie z rozumieniem człowieka jako całości.

Dysertacja składa się z czterech rozdziałów. W rozdziale I zarysowane zostały główne aspekty nowożytności. Rozwija się tu obraz nowoczesnego świata, tak jak doświadczył go Newman, głównie w jego krytyce idei nowożytności. Druga część tego rozdziału analizuje konsekwencje nowożytności. Analiza ta tworzy tło dla idei Newmana i pokazuje, że jego idee są odpowiedzią na problemy jego czasu. Rozważania te są uzupełnione dyskusją na temat religii, polityki i prawdy. Ma to na celu pokazanie znaczenia myśli Newmana oraz jego rozwiązań problemów współczesności.

Rozdział drugi bada źródła oraz przyczyny odpowiedzialne według Newmana za obecną sytuację. Rozdział ten ukazuje jego odpowiedź na wyzwania nowoczesności, rozpoczynając od jego propozycji zmodyfikowanej epistemologii, w której pokazuje, gdzie znajduje się problem nowoczesności. Fundament epistemologiczny służy jako pryzmat dla lepszego zrozumienia idei Newmana oraz jako punkt odniesienia, którym posługuje się kardynał, bo objąć swoją refleksją inne obszary kultury przekształcone przez nowoczesność.

Rozdział trzeci bada Newmana pojęcie wiary i rozumu jako niezależnych i komplementarnych źródeł wiedzy, mających swoje własne prawa. Jego rozumienie relacji wiary do rozumu wypływa z jego epistemologii. Koncepcja wiary i rozumu mają tu swoje implikacje, co odbija się w jego pojęciu prawdy. Rozdział czwarty dysertacji stanowi bezpośrednią konsekwencję i odniesienie dla jego idei. Tutaj podejmuje się dyskusję nad religią i polityką. Wyjaśnienie tych pojęć, tj. religii i polityki, pośrednio odkrywa Newmana rozumienie osoby ludzkiej, ludzkiej natury i społeczeństwa jako zintegrowanej całości.

Jeśli chodzi o religię, celem jest ujęcie syntetyczne i zaprezentowanie Newmana poglądu na naturę i źródło religii oraz jej epistemiczną wartość jako podstawę jej relacji do polityki oraz życia ludzkiego w ogólności. Społeczno-polityczne myśli Newmana są konsekwencją jego religijnego fundamentu. Jego rozumienie polityki wypływa z jego rozumienia (Bożej) prawdy, ludzkiej natury oraz zaangażowania, jakie to rozumienie ze sobą niesie. Rzeczą istotną zatem jest posiadanie pojęcia prawdy oraz ustalenia, dlaczego prawda ma znaczenie nie tylko w religii i polityce, ale także w całym życiu społecznym. Stąd jeśli każdy aspekt naszego życia zostanie właściwie zintegrowany jako całość, wówczas całe społeczeństwo i poszczególnie ludzie odzwierciedlają tę prawdę. Ten rozdział wydaje się najbardziej wymagający, gdy szukamy lepszego modelu interakcji pomiędzy religią i kulturą w dzisiejszym świecie.